

การศึกษาการใช้หนังสือเรียนเปียโนขั้นต้น หลักสูตร โปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 1
A STUDY OF THE APPLICATION OF POCO PIANO FOR YOUNG CHILDREN BOOK 1 APPLICATION

นางสาวกรกช พุ่มพงษ์แพทย์*

KorakotPumpongpaet

ผศ.ดร.ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์ **

SakchaiHiranruk, Ph.D.

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้หนังสือเรียนเปียโนขั้นต้น หลักสูตร โปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 1 ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งใช้วิธีสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาเปียโนขั้นต้น ที่โรงเรียนดนตรีเอกชน 15(2) จาก 4 สถาบันดนตรี ในเขตกรุงเทพมหานคร และนครปฐม ที่ใช้หนังสือชุด โปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 1 ในการทำการเรียนการสอน จำนวน 15 คน โดยศึกษาข้อมูลจากหลักสูตร และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ระหว่าง พ.ศ.2554 - พ.ศ. 2556 ผลการวิจัยพบว่า

ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า หนังสือเรียนเปียโนขั้นต้นหลักสูตร โปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 1 นั้น มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้สอนผู้เรียนช่วงอายุ 6 - 8 ปีที่เป็นเด็กไทย เพราะนอกจากจะช่วยพัฒนา การอ่านโน้ต และนับจังหวะแล้ว ยังช่วยให้ผู้เรียนมีความสุข และเกิดความสนุกสนานในการเรียนและการทำกิจกรรม ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ในการเรียนดนตรีได้

ข้อจำกัดของหนังสือเรียนเปียโนขั้นต้น หลักสูตร โปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 1 มีเนื้อหาส่วนใหญ่ที่มุ่งเน้นทักษะด้านการเล่นเปียโน การอ่านโน้ต และการนับจังหวะ แต่ยังขาดเนื้อหาในการพัฒนาทักษะด้านการร้อง และการฟัง ผู้เรียนควรได้เรียนรู้ และได้รับการพัฒนาทักษะที่ครบถ้วนสมบูรณ์

* บริษัทวันเดอร์แลนด์ มิวสิค จำกัด จังหวัดนครปฐม 73000

E-mail Address:wonderland_ms@hotmail.com

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีศึกษา วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

E-mail Address:sakmusic@hotmail.com

ISSN 1905-4491

Abstract

The objective of this research was to study the use of Poco Piano for Young Children Book 1. The researcher used the qualitative methodology by interviewing 15 instructors teaching piano to young children at private musical schools 15 (2) from four musical institutes in Bangkok and Nakornpathom which use the Poco Piano for Young Children Book 1 in the classroom. Data was collected from the curriculum and related documents as well as from both formal and informal interviews from 2011 - 2013. The results were as follows:

Most teachers agreed that the Poco Piano for Young Children Book 1 was suitable to be used in teaching Thai learners aged 6-8 years.. Apart from helping to solve note reading and beat counting challenges, the learners were also happy and enjoyed learning and doing the activities. This caused learners to succeed in learning to play music of any style.

The limitation of the Poco Piano for Young Children Book 1 is that it contains most of the content skills to play the piano, read music and count the beats, but it lacks content to develop skills in singing and listening which the students should also be learning

คำสำคัญ:หลักสูตร / เปียโน / หนังสือเรียนดนตรีสำหรับเด็ก

KEYWORDS:CURRICULUM/ PIANO / BOOK FOR TEACHING MUSIC TO YOUNG CHILDREN

บทนำ

ในปัจจุบันการเรียนดนตรีเริ่มได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในประเทศไทยมีการเรียนการสอนกันอย่างแพร่หลายโดยเฉพาะดนตรีตะวันตกที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตคนไทยมากขึ้นส่งผลให้ผู้ที่ต้องการศึกษาด้านดนตรีมีจำนวนมากตามมาด้วยทำให้เกิดการเรียนการสอนดนตรีในโรงเรียนดนตรีเอกชนมาตรา 15(2)ได้รับความนิยมมากขึ้นในสังคมไทยปัจจุบันเปียโนซึ่งถือเป็นเครื่องดนตรีในกลุ่มเครื่องดนตรีคีย์บอร์ดกลายเป็นเครื่องดนตรีที่ได้รับความนิยมมากเห็นได้จากโรงเรียนดนตรีเอกชนที่เปิดสอนเปียโนเพื่อตอบสนองความต้องการของเด็กที่จะเรียนเปียโนมีอยู่มากมายทั่วประเทศ

โรงเรียนดนตรีเอกชน 15(2) มีอยู่กระจายไปทั่วประเทศและหลากหลายหลักสูตรทั้งโรงเรียนดนตรีสยามกลการヤマฮาที่เปิดสอนเปียโนในหลักสูตร ยามาฮา เปียโน คอรัส (Yamaha Piano course) สถาบันดนตรีเคพีเอ็น ใช้หลักสูตร อัลเฟรด เปียโน (Alfred Piano) ในการเรียนการสอน และอีกหลายสถาบันที่เลือกใช้หลักสูตรที่แตกต่างและหลากหลาย ทั้ง เฮลเลโอนาร์ด (Hal Leonard) เปียโน แอดเวนเจอร์ (Piano Adventure) เป็นต้น ในการเรียนการสอนเปียโนนั้น จุดมุ่งหมายเบื้องต้นของทุกสถาบันและทุกหลักสูตรคือ มีความต้องการให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้อย่างสนุกสนาน เข้าใจในบทเรียนสามารถเล่นเปียโนได้อย่างประสบความสำเร็จโดยอาจใช้วิธีการสอนที่แตกต่างกันออกไปตามแต่ละหลักสูตร

โดยความหมายของหลักสูตร คือวิชาและเนื้อหาสาระที่จัดให้แก่ผู้เรียนซึ่งเป็นเอกสารที่กำหนดการเรียนรู้ออกให้ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีพฤติกรรมตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และ ประดิษฐ์ อุปรมัย: 2540, 200)

ผู้เรียนจำนวนมากที่เริ่มเข้ามาเรียนในโรงเรียนดนตรีเอกชน 15(2) นั้นเข้ามาเรียนตั้งแต่วัยเด็กเล็กในหลักสูตรเปียโนขั้นต้น ซึ่งเป็นหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่เริ่มเรียนเปียโน เพราะฉะนั้น หลักสูตรเปียโนขั้นต้นสำหรับเด็กเล็กจึงมีความสำคัญมาก เพราะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความชอบในการเรียน และสามารถ

เรียนอย่างประสบความสำเร็จในเบื้องต้นได้จึงมีนักวิชาการ ครูสอนเปียโนและสถาบันดนตรีต่างๆได้เขียนหลักสูตรการเรียนเปียโนเบื้องต้นสำหรับเด็กเล็กจำนวนมากต่างก็สรรหาวิธีว่าทำอย่างไรจึงจะสอนเปียโนได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้ผู้เรียนสามารถประสบความสำเร็จในการเรียนเปียโนทั้งในด้านปฏิบัติ ทฤษฎี ทักษะต่างๆอย่างมีความสุขที่สุด เช่นการเริ่มสอนอ่านโน้ตควรเริ่มแบบใด ควรใช้วิธีการไหน จึงจะสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเข้าใจ และสามารถอ่านโน้ตได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้องและแม่นยำหรือการสอนนับจังหวะต้องมีการเรียนการสอนแบบใดผู้เรียนจึงสามารถนับจังหวะอย่างถูกต้องได้ด้วยตนเองหนังสือเรียนของหลักสูตรจำนวนมากจึงมีแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมที่ฝึกฝน และบทเรียนมากมาย ที่ถูกออกแบบมาให้ง่ายต่อการเรียนรู้ทั้งการคิดค้นเกมส์หรือแบบฝึกหัดเพื่อจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ และการฝึกซ้อม รวมไปถึงการเล่นบทเพลงต่างๆที่มีความหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ

หลักสูตรเปียโนสำหรับเด็ก โปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 1 (Poco Piano for Young Children 1 :PPYC1) โดยเป็นผลงานการจัดทำหลักสูตรของ Ms. Ying Ying Ng ชาวมาเลเซีย เริ่มตีพิมพ์ออกมาสำหรับใช้ในการเรียนการสอนวิชาเปียโนเบื้องต้นสำหรับเด็กในปี ค.ศ. 2004 จุดเด่นของหนังสือชุด โปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 1 คือต้องการที่จะแก้ปัญหาการอ่านโน้ตของผู้เรียน การเน้นการทำซ้ำ การสร้างความท้าทายในการเรียน การทำความเข้าใจกับเรื่องราวต่างๆของดนตรีทั้งลักษณะของบทเพลง ผู้ประพันธ์ และโลกแห่งจินตนาการ ที่ผู้เรียนจะได้พบเจอเมื่อได้ใช้หนังสือชุดนี้ในการเรียนรู้

ในการทำวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาหนังสือชุด โปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 1 มาใช้ เพราะเป็นหลักสูตรที่ผู้เขียนหลักสูตรเป็นชาวเอเชีย ซึ่งมีความคล้ายคลึงสอดคล้องกับผู้สอนและผู้เรียนชาวไทย รวมทั้งยังไม่เคยมีผู้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร โปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 1 ในประเทศไทยโดยผู้วิจัยจะทำการศึกษาด้านองค์ประกอบของการเรียนการสอนในหัวข้อ วัตถุประสงค์การเรียนรู้, เนื้อหาวิชา, การจัดเรียงลำดับ, กิจกรรมการเรียนรู้, สื่อการเรียนรู้, การประเมินผลและศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้หนังสือชุด โปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 1

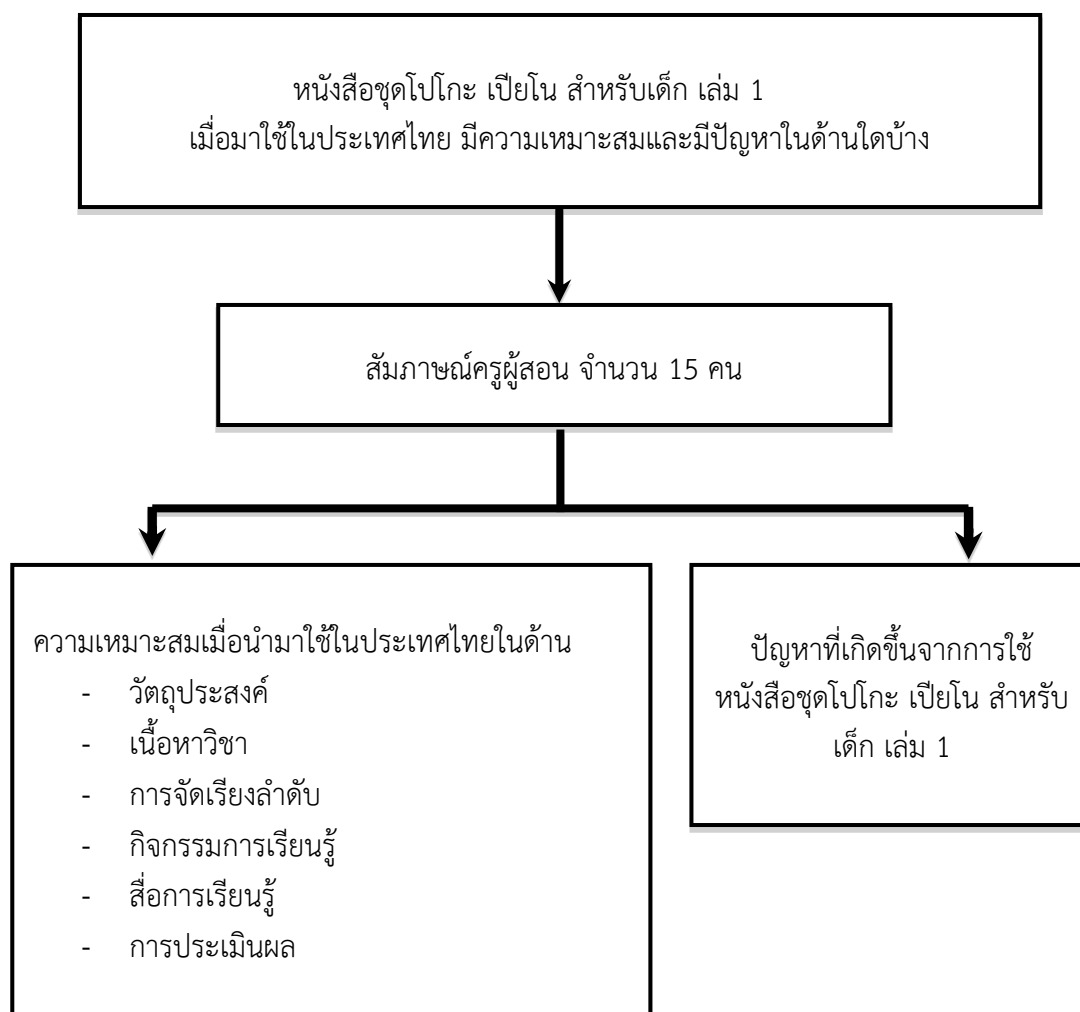
วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาการใช้หนังสือโปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 1 และความคิดเห็นของครูผู้สอนว่าหนังสือชุด โปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 1 นั้นมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับผู้เรียนที่เป็นเด็กไทยมากน้อยเพียงใด ซึ่งมีประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ดังนี้

1. เพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสมของหนังสือชุดโปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 1 เมื่อนำมาใช้ในประเทศไทย
2. เพื่อทราบข้อจำกัดที่เกิดขึ้นจากการใช้หนังสือชุด โปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 1
3. เพื่อทราบถึงความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อหนังสือชุด โปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 1

กรอบความคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังนี้

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาการใช้หนังสือเรียนเปียโนขั้นต้น ในหลักสูตร โปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 1 จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. แหล่งค้นคว้าข้อมูล
2. ผู้ให้ข้อมูล
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 แหล่งค้นคว้าข้อมูล

ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ บทความ วารสาร หนังสือเรียนเปียโนขั้นต้น จากหลักสูตรต่างๆ วิทยานิพนธ์ จากแหล่งข้อมูล ได้แก่ ห้องสมุดดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา, ห้องสมุดดนตรี สมเด็จพระเทพรัตนฯ มหาวิทยาลัยมหิดลศาลายา และหอสมุดวิทยบริการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขั้นตอนที่ 2 ผู้ให้ข้อมูล

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนวิชาเปียโนขั้นต้นที่โรงเรียนดนตรีเอกชน 15(2) จาก 4 สถาบันดนตรีในเขตจังหวัด กรุงเทพมหานคร และนครปฐม ที่ใช้หนังสือชุด โปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 1 ในการทำการเรียนการสอน ได้แก่ บ้านตัวโน้ต นครปฐม, พีเอชดี มิวสิค สตูดิโอ, สถาบันดนตรีซามิค มิวสิค ประเทศไทย และสถาบันดนตรีชาวดัก๊ต ทั้งหมดรวม 15 คน โดยแบ่งตามประสบการณ์ในการสอนดังนี้

1. ครูผู้สอนเปียโน ที่มีประสบการณ์การสอน 1-5 ปี ขึ้นไป จำนวน 5 คน
2. ครูผู้สอนเปียโน ที่มีประสบการณ์การสอน 6-9 ปี ขึ้นไป จำนวน 5 คน
3. ครูผู้สอนเปียโน ที่มีประสบการณ์การสอน 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 5 คน

โดยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง

ขั้นตอนที่ 3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้เก็บข้อมูลด้วยการใช้แบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์และทำการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาเปียโนที่ บ้านตัวโน้ต นครปฐม, พีเอชดี มิวสิค สตูดิโอ, สถาบันดนตรีซามิค มิวสิค ประเทศไทย, และสถาบันดนตรี ชาวดัก๊ต อย่างเป็นทางการ และไม่เป็นการ อย่างเป็นทางการ จำนวน 15 คน โดยผู้วิจัยได้แบ่งสัมภาษณ์ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประวัติการศึกษาของครูผู้สอน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็น และกระบวนการเรียนการสอนของครูผู้สอนเปียโนสำหรับนักเรียนเปียโนระดับขั้นต้น โดยใช้หนังสือ โปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 1

ตอนที่ 3 สภาพปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนของครูผู้สอนเปียโนสำหรับนักเรียนเปียโนระดับขั้นต้น โดยใช้หนังสือ โปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 1

ขั้นตอนที่ 4 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

การสร้างแบบสัมภาษณ์ มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องในวิจัย ได้แก่ หนังสือ, บทความ และวารสารที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน, หลักสูตร, ทฤษฎีการเรียนรู้, จิตวิทยาพัฒนาการ, ทักษะในการเรียนดนตรี และการสอนเปียโนสำหรับเด็กวัย 6-8 ปี รวมทั้งได้ศึกษาหนังสือเรียนเปียโนขั้นต้น จากหลักสูตรต่างๆ

2. สร้างแบบสัมภาษณ์ที่มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดนำแบบสัมภาษณ์ให้กรรมการที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC)

3. นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสัมภาษณ์นี้มาวิเคราะห์และสรุปเป็นผลการวิจัยต่อไป

ขั้นตอนที่ 5 การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. นำแบบสัมภาษณ์ให้กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม

2. นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับการตรวจแก้ไข ปรับปรุงและนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน รายนามผู้เชี่ยวชาญมีดังนี้

1) อาจารย์พิชัย ปรัชญานุสรณ์

อาจารย์พิเศษภาควิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2) อาจารย์ณิศวรรณ เทพวัลย์

อาจารย์ใหญ่โรงเรียนดนตรีสยามกลการ

บางพลัด

3) ดร. ปรีชา เล่าห์บุญลือ	ผู้บริหารสถาบันดนตรี พีเอชดี มิวสิค
สตูดิโอ
4) อาจารย์นิชา ขาญสิทธิโชค	ผู้บริหารสถาบันดนตรี ชาวด์กูด
5) อาจารย์สุรัตน์วดี นิเวศชนะจิต	หัวหน้าภาควิชาเปียโน ชามิค มิวสิค
สตูดิโอ

หลังจากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมแล้วนำผลที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง(Index of item objective congruence: IOC)

3. นำเครื่องมือที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำแล้วนำไปทดลองใช้กลุ่มย่อย เพื่อรวบรวมปัญหา และแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือ

4. เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาตรวจสอบ

5. นำเครื่องมือที่ได้รับการตรวจสอบมาปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่อง แล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และอภิปรายผล

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้หนังสือเรียนเปียโนขั้นต้น หลักสูตร โปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 1 มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาความเหมาะสมด้านองค์ประกอบของการเรียนการสอนของหนังสือเรียนเปียโนขั้นต้น หลักสูตร โปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 1

- 1) วัตถุประสงค์การเรียนรู้
- 2) เนื้อหาวิชา
- 3) การจัดลำดับการเรียนรู้
- 4) กิจกรรมการเรียนรู้
- 5) สื่อการเรียนรู้
- 6) การประเมินผล

1.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนเปียโนที่ทำการสอนนักเรียนโดยใช้หนังสือเรียนเปียโนขั้นต้น หลักสูตร โปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 1 ในเรื่องความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของหนังสือ โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 5 ปี, กลุ่มที่มีประสบการณ์การสอน 6 - 9 ปี และกลุ่มที่มีประสบการณ์การสอน 10 ปีขึ้นไป พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของหนังสือ ว่าวัตถุประสงค์ของหนังสือเรียนเปียโนขั้นต้น หลักสูตร โปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 1 นี้มีประโยชน์ และให้ความสำคัญในการสอนที่จะให้ผู้เรียนรู้จัก และสามารถจดจำตัวโน้ต ได้ง่ายยิ่งขึ้น ทำให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการอ่านโน้ตได้อย่างแม่นยำ และจะทำให้ให้นักเรียนได้รับความรู้ดังต่อไปนี้

- ทำให้นักเรียนสามารถอ่านโน้ตได้ด้วยตนเอง
- ทำให้นักเรียนสามารถนับจังหวะได้ด้วยตนเอง
- ทำให้นักเรียนสามารถจดจำตำแหน่งของตัวโน้ตได้อย่างแม่นยำ
- ทำให้นักเรียนไม่ยึดติดกับเลขนิ้ว
- ทำให้นักเรียนสามารถเล่นบทเพลงต่างๆ ได้มากขึ้น และจำได้เร็วขึ้น

- ทำให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานด้านทฤษฎีดนตรี
- ทำให้นักเรียนรู้จักรูปแบบของบทเพลงต่างๆ
- ทำให้นักเรียนสามารถจดจำทิศทางการเคลื่อนที่ของตัวโน้ตได้อย่างแม่นยำ
- ทำให้นักเรียนสามารถวางมือก่อนเล่นเพลงได้อย่างถูกต้อง

1.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนเปียโนทั้ง 3 กลุ่มพบว่า หนังสือเรียนชุดนี้มีเนื้อหาวิชาที่มีความเหมาะสมดีกับผู้เรียน เพราะเนื้อหาวิชาในหนังสือเรียนมีความชัดเจนเป็นขั้นเป็นตอน ครอบคลุมทั้งเรื่องการอ่านโน้ต การนับจังหวะ ทฤษฎี และแม้แต่ประวัติของนักแต่งเพลง รวมถึงยังสอดแทรกเนื้อหาเล็กๆ ลงไปในเนื้อหาของบทเรียนได้อย่างลงตัว แต่จากการสัมภาษณ์ก็พบว่า เนื้อหาวิชายังไม่ครอบคลุมถึงทักษะทางด้านดนตรีทั้งหมดที่ผู้เรียนควรจะได้รับ เช่น การร้อง หรือการฟัง ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะแค่เพียงอ่านโน้ต นับจังหวะ การเล่น และการทำทฤษฎีเท่านั้น ซึ่งครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า หนังสือออกแบบเนื้อหาได้ดีแล้ว ที่มีการจัดเนื้อหาให้ครอบคลุมด้านการอ่านโน้ต การนับจังหวะ เพราะทำให้ผู้เรียนที่เพิ่งเริ่มเรียนเปียโน สามารถเข้าใจเนื้อหาได้ง่าย จึงมีความเหมาะสมกับผู้ที่ยังต้องการเรียนรู้ และบทเพลงที่เป็นเนื้อหาในบทเรียนนั้น ก็มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ได้เรียนไป แต่บางทีเนื้อหาที่เยอะเกินไปในบางบท ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถจดจำเนื้อหาได้ทั้งหมด และครูผู้สอนยังมีความคิดเห็นว่า เพื่อให้หนังสือมีคุณภาพและมีประโยชน์กับผู้เรียนมากขึ้น ควรเพิ่มเนื้อหาในส่วนของการฟัง และการร้อง ลงไปในเนื้อหาอีกด้วย

ดังนั้น ครูผู้สอนทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็น ที่สรุปผลการวิจัยได้ว่า เนื้อหาของหนังสือเล่มนี้จะทำให้ผู้เรียนมีพื้นฐานทักษะดนตรีที่จำเป็น และสามารถนำไปใช้ในบทเรียนอื่นๆ ที่จะดำเนินต่อไปในอนาคตได้ดียิ่งขึ้น แต่ควรเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับทักษะด้านการฟัง และการร้องด้วย เพราะจำเป็นต่อทักษะพื้นฐานด้านดนตรี

1.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดลำดับการเรียนรู้

จากการสัมภาษณ์พบว่า ครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 5 ปี พบว่าครูผู้สอนมีความเห็นว่าการจัดเรียงลำดับเป็นขั้นเป็นตอน เป็นรูปแบบจากง่ายไปหายาก และการทำซ้ำ ไม่ได้ก้าวกระโดดจนทำให้ผู้เรียนรู้สึกได้ว่ายากขึ้น โดยการเพิ่มโน้ตทีละ 1 ตัว โดยอยู่ตำแหน่งใกล้เคียงกัน ทำให้ผู้เรียนสามารถจำได้ และไม่ยากเกินไปที่จะเริ่มต้นบทเรียนใหม่ๆ

สำหรับการสัมภาษณ์ครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์การสอน 6 - 9 ปี พบว่าครูผู้สอนมีความเห็นว่าการจัดเรียงลำดับทำได้ดี ไม่ได้มีการก้าวกระโดดของบทเพลงมากเกินไป มีการจัดการเรียนรู้แบบค่อยเป็นค่อยไป แต่มีบางเพลงที่มีความยากอย่างเห็นได้ชัด ทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสน เช่น ในบางบทเพลงให้เริ่มเล่น 2 มือพร้อมกัน ในโน้ตที่ผู้เรียนยังไม่เข้าใจ และยังไม่สามารถจำได้ จึงรู้สึกว่ายาก และไม่ยากเล่น

จากการสัมภาษณ์ที่มีประสบการณ์การสอน 10 ปีขึ้นไป ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า การจัดเรียงลำดับความยากง่ายนั้นทำได้ดี แต่การเริ่มต้นค่อนข้างแปลกจากหลักสูตรอื่นทั่วไป โดยโน้ตตัวแรกที่เรียนคือ ตัวมีและลา เป็นการจัดการลำดับการเรียนรู้ที่ค่อนข้างใหม่ สำหรับผู้ปกครอง ผู้เรียนและผู้สอน แต่ก็ถือว่าเป็นหนังสือที่จัดลำดับการเรียนรู้ที่ค่อนข้างชัดเจน และเมื่อนำมาปฏิบัติใช้จริง ตามขั้นตอนของหนังสือ ผู้เรียนก็สามารถปฏิบัติได้ดี และปฏิบัติได้ตามจุดมุ่งหมายของหนังสือ

ดังนั้น ครูผู้สอนทั้ง 3 กลุ่ม จึงมีความคิดเห็นที่ตรงกันว่า การจัดเรียงลำดับการเรียนรู้ของหนังสือชุดนี้อยู่ในรูปแบบ เรียงจากง่ายไปยาก มีรูปแบบที่ชัดเจน และเป็นขั้นเป็นตอน และมีการทำซ้ำจนทำให้ผู้เรียนสามารถจำได้แต่มีบางบทเพลงเท่านั้น ที่ก้าวกระโดดเกินไปทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสนได้ง่ายแต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับ

กับความสามารถของผู้เรียนแต่ละคนด้วยว่า ผู้เรียนมีพื้นฐานทักษะใดมาก ซึ่งไม่อาจสามารถเรียงลำดับตาม
เนื้อการเรียนการสอนที่หนังสือกำหนดมาได้ทุกครั้ง เพราะผู้เรียนแต่ละคน ย่อมมีความถนัดแตกต่างกัน

1.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ของหนังสือชุดนี้ ส่วนใหญ่เน้นการทำ
ทฤษฎี โดยการฝึกระบายสีโน้ตที่เรียน วงกลมหาตัวโน้ต และการติดสติ๊กเกอร์ นอกจากนี้ยังเน้นการเล่นเกม
และการทำกิจกรรมเพื่อเสริมการเรียนรู้ของเนื้อหา โดย ครูที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 5 ปี มีความคิดเห็น
ว่า การทำกิจกรรมการเรียนรู้ ค่อนข้างชัดเจน มีรูปแบบการทำกิจกรรมที่ชัดเจน และเป็นขั้นเป็นตอน ทำให้
ผู้เรียนสามารถเกิดความเข้าใจ และเรียนรู้เนื้อหาของบทเรียนได้ง่าย โดยการทำกิจกรรมต่างๆ ประกอบ ทั้ง
การคัดโน้ตตามเส้นประ เพราะเหมาะกับผู้เรียนที่มีอายุน้อย ที่จะทำให้เขียนโน้ตได้ตั้งแต่เริ่มเรียน หรือ
แม้กระทั่ง การเล่นเกมที่เกี่ยวกับค่าของโน้ต ก็มีความสนุกสนาน จนทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และทำให้เกิด
การเรียนรู้ได้

ครูที่มีประสบการณ์การสอน 6 - 9 ปี มีความคิดเห็นว่า กิจกรรมการเรียนรู้ของหนังสือชุดนี้ มีความ
สนุกสนานมาก เพราะเป็นกิจกรรมที่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น โดยครูผู้สอนไม่จำเป็นต้องหา
กิจกรรมอื่นมาช่วยเสริม เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียน เพราะในหนังสือได้จัดมาอย่างครบถ้วนแล้ว โดยกิจกรรม
ในหนังสือ นั้น ก็สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้ดี ผู้เรียนส่วนใหญ่จะชอบทำกิจกรรมมาก เพราะรู้สึก
สนุก อีกทั้งกิจกรรมของหนังสือชุดนี้ ยังเสริมสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนเป็นอย่างดี

ครูที่มีประสบการณ์การสอน 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่า กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย
ถึงแม้ว่าจะทำกิจกรรมซ้ำในเนื้อหาเดิม แต่มีการเปลี่ยนรูปแบบการทำกิจกรรมไปเรื่อยๆ ทำให้ผู้เรียนรู้สึกไม่
น่าเบื่อ เกิดความตื่นเต้น และตื่นตาตื่นใจ กับเกม และกิจกรรมใหม่ๆ ที่จะได้ลองทำ ในแต่ละชั่วโมง กิจกรรมที่
มีนั้นก็สามารถดึงดูดผู้เรียนได้ดี โดยครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีมาก สำหรับการพัฒนาทักษะทางด้าน
ดนตรี นอกเหนือจากการบรรเลงเปียโนเพียงอย่างเดียว เพราะผู้เรียนในช่วงวัยนี้ จะมีพัฒนาการได้ดี หากได้
ทำกิจกรรมที่ตนเองสนใจ เช่นการวาดรูป ระบายสี หรือติดสติ๊กเกอร์

ดังนั้นสรุปผลการวิจัยได้ว่า ครูผู้สอนทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นตรงกันว่า กิจกรรมการเรียนรู้ของ
หนังสือชุดนี้ ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ทักษะต่างๆ ที่ได้เรียนได้อย่างกลมกลืน เพราะรูปแบบการทำกิจกรรม
มีความน่าสนใจ และทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนานในการทำกิจกรรม โดยรูปแบบของกิจกรรมนั้น ทำให้ผู้เรียนได้
มีส่วนร่วมในการเรียน และบทเรียนมากยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นการทบทวนสิ่งที่เรียนไปแล้ว ในรูปแบบที่แตกต่าง
กัน ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกและไม่เบื่อหน่าย ทั้งยังมีความหลากหลายของกิจกรรม ทำให้สามารถดึงดูด
ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

1.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนทั้ง 3 กลุ่ม พบว่าสื่อการเรียนรู้ในหนังสือชุดนี้มีสีสันสดใสเหมาะสมกับช่วง
วัยของผู้เรียน รูปแบบสวยงาม อีกทั้งมีการออกแบบสื่อได้ดี ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาบทเรียนได้อย่างง่ายดาย
และชัดเจน โดยครูที่มีประสบการณ์สอน 1 - 5 ปี มีความคิดเห็นว่า สื่อที่ใช้มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน
มีการใช้สติ๊กเกอร์ในการทำกิจกรรมและแบบฝึกหัดต่างๆ โดยยังมีตัวการ์ตูนมาประกอบทำให้ผู้เรียนมีความ
สนใจในบทเรียนเพิ่มมากยิ่งขึ้น

ครูที่มีประสบการณ์สอน 6 - 9 ปี มีความคิดเห็นเช่นเดียวกันว่า สื่อการสอนมีสีสันสดใสสวยงาม อีกทั้ง
ทั้งกิจกรรมต่างๆในหนังสือก็สามารถดึงดูดใจผู้เรียนได้เป็นอย่างดี แต่มีข้อคิดเห็นที่ต่างกันว่า ผู้เรียนบางกลุ่มที่
เป็นเด็กผู้ชายอาจไม่ค่อยชอบหนังสือชุดนี้เท่าผู้เรียนที่เป็นเด็กผู้หญิง

ครูที่มีประสบการณ์สอน 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่า สื่อการเรียนการสอนในหนังสือชุดนี้มีรูปแบบที่ทำให้ผู้เรียนเข้าถึงได้โดยง่าย ทำให้ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจในการเรียนและอยากจะทำแบบฝึกหัดบ่อยๆ ซึ่งมีความสนุกกับผู้เรียนเป็นอย่างมาก อีกทั้งในแต่ละบทเพลงยังมีรูปภาพประกอบเพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจอารมณ์ของบทเพลงมากยิ่งขึ้น

ดังนั้นผลการวิจัยสรุปได้ว่า ครูผู้สอนทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นตรงกันว่าสื่อการเรียนการสอนของหนังสือชุดนี้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน ด้วยเรื่องของวัยของผู้เรียนที่ต้องการหนังสือเรียนที่มีสีสันสดใส ทั้งกิจกรรมและแบบฝึกหัดต่างๆก็ออกแบบมาให้ผู้เรียนได้มีแรงกระตุ้นในการอยากเรียนอยากทำแบบฝึกหัดมากยิ่งขึ้น โดยหนังสือชุดนี้ยังสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความสุขในการเรียนดนตรีเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย แต่ครูบางกลุ่มมีความคิดเห็นที่ต่างออกไปตรงที่มีความคิดเห็นว่าอาจจะเหมาะสมกับผู้เรียนที่เป็นเด็กผู้หญิงมากกว่าผู้เรียนที่เป็นเด็กผู้ชาย

1.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผล

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า การประเมินผลในหนังสือชุดนี้มีการประเมินผลในท้ายเล่มแบบฝึกหัด โดยมีคะแนนเต็ม 100 คะแนน เพื่อทดสอบว่าผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่ได้เรียนมานั้นมากน้อยเพียงใด โดยครูที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 5 ปีมีความคิดเห็นว่า การประเมินผลนั้นยังไม่ครอบคลุมด้านการปฏิบัติ เพราะมีเพียงการประเมินผลด้านทฤษฎีเท่านั้น เหมือนการสอบข้อเขียนทั่วไปเพื่อวัดความรู้ธรรมดา

ครูที่มีประสบการณ์สอน 6 - 9 ปี มีความคิดเห็นว่า การประเมินผลทฤษฎีในท้ายเล่มนั้น ถึงจะครอบคลุมเนื้อหาความรู้ที่เรียนมาทั้งหมด แต่ก็ควรเพิ่มการประเมินผลด้านปฏิบัติด้วย เพราะเนื้อหาในหนังสือก็ได้ปูพื้นฐานการปฏิบัติไว้ค่อนข้างเยอะ จึงคิดว่าน่าจะมีส่วนให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถในด้านปฏิบัติด้วย อีกทั้งการประเมินผลท้ายเล่มดูไม่ค่อยจริงจังเท่าที่ควรทำให้ผู้เรียนไม่รู้ว่าควรตั้งใจทำมากเท่าไร จึงทำแบบไม่ค่อยตั้งใจซึ่งอาจให้ผลประเมินออกมาได้ไม่ชัดเจน

ครูที่มีประสบการณ์สอน 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเช่นเดียวกับทั้งสองกลุ่มว่า มีแต่การประเมินผลด้านทฤษฎี แต่ไม่มีการประเมินผลด้านปฏิบัติ ทำให้ครูผู้สอนต้องหามาเอง เพื่อทดสอบเองว่าผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องหรือไม่

ดังนั้นผลการวิจัยสรุปได้ว่า ครูที่สามกลุ่มมีความคิดเห็นที่ตรงกันว่า หนังสือเรียนชุดนี้มีการประเมินผลด้านทฤษฎีอย่างเดียว ไม่มีการประเมินผลด้านการปฏิบัติ ครูผู้สอนจึงต้องเป็นผู้ทำการประเมินเองว่าผู้เรียนเข้าใจมากน้อยเพียงใด อีกทั้งไม่มีทักษะทางดนตรีทั้งหมดที่ผู้เรียนควรจะได้รับ การประเมินในเบื้องต้น เช่นการประเมินด้านการร้อง และการฟัง

ตอนที่ 2 สภาพปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนของครูผู้สอนเปียโนสำหรับนักเรียนเปียโนระดับชั้นต้น โดยใช้หนังสือ โปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 1

2.1 ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้หนังสือ ชุด โปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 1

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนทั้ง 3 กลุ่ม เกี่ยวกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ได้ผลวิจัยดังนี้

ครูที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 5 ปี มีความคิดเห็นว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ ผู้เรียนที่เป็นคนไทยส่วนใหญ่ ถูกปลูกฝังชื่อของโน้ตในรูปแบบ โด เร มี จึงเป็นการยากที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านชื่อโน้ตว่า C D E และเกิดความสับสนในการทำแบบฝึกหัด ที่ผู้เรียนที่ต้องใช้คำเรียกชื่อค่าของโน้ตเป็นคำภาษาอังกฤษ อีกทั้ง ผู้ปกครองส่วนใหญ่ ยังมีคำถามเปรียบเทียบว่าต่างจากหลักสูตรอื่นอย่างไร

ครูที่มีประสบการณ์การสอน 6 - 9 ปี มีความคิดเห็นว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ ผู้เรียนมักไม่ชิน ที่จะต้องเริ่มจากโน้ตที่ไม่คุ้นหู คือ ตั๋วมี และ ลา บางคนถึงขนาดสับสน จับแนวทางไม่ถูกว่าควรเรียงโน้ตอย่างไร ผู้เรียน

บางคนขี้เกียจ เพราะกิจกรรมและแบบฝึกหัดค่อนข้างเยอะ ซึ่งทำให้กลายเป็นปัญหา เพราะถ้าไม่ชอบทำ ก็ไม่สามารถเข้าใจบทเรียนได้เลย ในขณะที่บทเพลงบางเพลงค่อนข้างยากทำให้ผู้เรียนเกิดความท้อ ไม่อยากเล่นบทเพลงนั้นอีกต่อไป

ครูที่มีประสบการณ์การสอน 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่า เกิดปัญหาได้เพราะ เด็กบางกลุ่มไม่ชอบทฤษฎี ทำให้ผลตอบสนองของการใช้หนังสือได้ไม่เต็มที่ ในขณะที่เวลาที่ใช้ในการทำการเรียนการสอน คือ 1 ชั่วโมง แต่ถ้าผู้เรียนไม่ทำการบ้านมา ก็ต้องเสียเวลาในการทำแบบฝึกหัดในชั่วโมง ทำให้มีเวลาในการฝึกปฏิบัติเพลงน้อยลง อีกทั้งปัญหาสำคัญคือ ผู้ปกครองมักคาดหวังในการเรียนสูง แต่ในความเป็นจริงผู้เรียนแต่ละคนมีทักษะไม่เท่ากัน ทำให้เกิดข้อเปรียบเทียบได้ว่า ใช้หนังสือในหลักสูตรอื่น แล้วเล่นเพลงได้เยอะกว่า

ดังนั้น ผลการวิจัยจึงสรุปได้ว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นในการใช้หนังสือชุดนี้คือ แบบฝึกหัดที่ค่อนข้างเยอะ ทำให้ผู้เรียนต้องใช้เวลามากในการทำ อีกทั้ง ทั้ง 3 กลุ่ม ยังมีความเห็นตรงกัน ในเรื่องการที่ผู้ปกครองเปรียบเทียบกับหลักสูตรอื่น

2.2 ข้อดีของการใช้หนังสือชุด โปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 1

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนทั้ง 3 กลุ่ม ได้ผลสรุปดังนี้

ครูที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 5 ปี มีความคิดเห็นว่า ข้อดีคือ หนังสือมีความน่าสนใจ รูปแบบของหนังสือน่ารัก ดึงดูดให้ผู้เรียนมีความอยากเรียนดนตรีมากขึ้น อีกทั้งเนื้อหาและรูปแบบของบทเรียนก็สามารถทำให้ผู้เรียนอ่านโน้ต และนับจังหวะ ได้ดี

ครูที่มีประสบการณ์การสอน 6 - 9 ปี มีความคิดเห็นว่า ข้อดีคือ เนื้อหาบทเรียนของหนังสือชุดนี้ ทำให้ผู้เรียนสามารถอ่านโน้ต และนับจังหวะได้ดี อีกทั้งการเรียนแบบไม่ยึดติดกับเลขนิ้วทำให้ผู้เรียนให้ผู้เรียนสามารถอ่านโน้ตได้ดี รวมไปถึงรูปแบบของหนังสือที่ทำให้ผู้เรียน มีความต้องการในการเรียนมากยิ่งขึ้น

ครูที่มีประสบการณ์การสอน 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่า ข้อดีคือ มีวัตถุประสงค์ที่ค่อนข้างชัดเจน คือต้องการให้ผู้เรียนอ่านโน้ต และนับจังหวะได้ดี อีกทั้งรูปแบบหนังสือ ก็ทันสมัย ทำให้ผู้เรียนได้รับแรงกระตุ้นในการเรียนได้ดีมากยิ่งขึ้น

ดังนั้นผลการวิจัยสรุปว่า ครูทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นที่ตรงกันว่า ข้อดีของหนังสือชุดนี้คือ รูปแบบของหนังสือ ที่น่ารักสดใส มีกิจกรรมให้ทำเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านการเรียนดนตรี อีกทั้งเนื้อหาและวัตถุประสงค์ ก็ชัดเจนในการที่ต้องการให้ผู้เรียนสามารถฝึกอ่านโน้ต และนับจังหวะได้ดี และเมื่อทำตามเนื้อหาในบทเรียนครบทั้งหมด ผู้เรียนก็สามารถอ่านโน้ตและนับจังหวะ ได้เป็นอย่างดี

2.3 ข้อเสียของการใช้หนังสือชุด โปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 1

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนทั้ง 3 กลุ่ม ได้ผลสรุปดังนี้

ครูที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 5 ปี มีความคิดเห็นว่า ข้อเสียคือ การทำกิจกรรมก่อนเริ่มเล่นเพลงค่อนข้างซ้ำซาก เหมือนเดิมทุกบท เพราะจัดมาเป็นรูปแบบเดิมทุกครั้ง ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย และองค์ประกอบด้านทักษะ ก็ไม่ครบสมบูรณ์ในการเรียนดนตรีขั้นพื้นฐาน

ครูที่มีประสบการณ์การสอน 6 - 9 ปี มีความคิดเห็นว่า ข้อเสียคือ มีแบบฝึกหัดและเกมมากเกินไป ทำให้เสียเวลา และผู้เรียนบางคนอยากระบายสีอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้บางครั้งละทิ้งการเล่นบทเพลงไป อีกทั้งเนื้อหาใน 1 บทเรียน ก็เยอะเกินไป ทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสน จำไม่ได้

ครูที่มีประสบการณ์การสอน 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่า ข้อเสียคือ บางชุดที่เคยนำมาใช้ หนังสือมีการพิมพ์โน้ตผิด อีกทั้งมีบทเพลงที่ยากเกินไป ผู้เรียนเล่น 2 มื้อไม่ได้ ทำให้ไม่มีความสุขในการเล่นบทเพลง และการทำแบบฝึกหัด

ดังนั้นผลการวิจัยสรุปว่า ครูทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า ข้อจำกัดคือ องค์ประกอบด้านทักษะไม่ครบ ขาดการร้องและการฟังไป โดยครูที่มีประสบการณ์การสอน 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเพิ่มเติมคือ หนังสือไม่มีความสมดุลกัน ในเรื่องการเล่นบทเพลง เพราะเมื่อเทียบปริมาณแล้ว มีบทเพลงเล่นน้อยเกินไป เมื่อเทียบกับจำนวนทฤษฎีที่ต้องทำ

2.4 ความเหมาะสมเมื่อนำมาใช้กับเด็กไทย

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนทั้ง 3 กลุ่ม ได้ผลสรุปดังนี้

ครูที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 5 ปี มีความคิดเห็นว่า มีความเหมาะสมกับเด็กไทย เพราะเป็นหนังสือที่เรียนแล้วเกิดความเข้าใจได้ง่าย ไม่ซับซ้อน เน้นการทำซ้ำจนทำได้ ซึ่งสามารถแก้ไขปัญหาการอ่านโน้ต และการนับจังหวะ ของเด็กไทยได้เป็นอย่างดี

ครูที่มีประสบการณ์การสอน 6 - 9 ปี มีความคิดเห็นว่า เหมาะสม เพราะสามารถนำรูปแบบการสอนของหนังสือ มาพัฒนาใช้กับเด็กไทยให้มีความสามารถในการเล่นเปียโนได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งหนังสือชุดนี้ ยังกระตุ้นให้ผู้เรียน เกิดความพยายามในการอ่านโน้ต และนับจังหวะ ซึ่งถือว่าเป็นจุดด้อยของผู้เรียนในประเทศไทย

ครูที่มีประสบการณ์การสอน 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่า เหมาะสม เพราะเป็นภาษาสากล ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย เน้นการอ่านโน้ต เขียนโน้ต และทฤษฎีดนตรี ซึ่งผู้เรียนที่เป็นคนไทยส่วนใหญ่ ค่อนข้างอ่อนทักษะทางด้านนี้ ดังนั้นการใช้หนังสือเล่มนี้จะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานมากยิ่งขึ้น

ดังนั้นผลการวิจัยสรุปว่า ครูทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า เหมาะสมกับผู้เรียนที่เป็นเด็กไทย เพราะเนื่องจาก เด็กไทยส่วนใหญ่ขาดทักษะด้านการอ่านโน้ต นับจังหวะ และทฤษฎีดนตรี โดยผู้เรียนที่เป็นเด็กไทยมักไม่ค่อยให้ความสนใจในการอ่านโน้ตด้วยตนเองเท่าที่ควร มักใช้ความจำ ดูละขีว หรือรอให้ครูบอก โดยหนังสือชุดนี้จะสามารถแก้ปัญหาด้านการอ่านโน้ตและนับจังหวะของเด็กไทยได้เป็นอย่างดี

อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1.วัตถุประสงค์การเรียนรู้

ครูผู้สอนทั้ง 3 กลุ่ม ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของหนังสือชุดโปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 1 และมีความคิดเห็นตรงกันว่าหนังสือชุดนี้มีวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ดี เหมาะสมกับผู้เรียน โดยวัตถุประสงค์การเรียนรู้เน้น การอ่านโน้ต การนับจังหวะ การทำทฤษฎี การปฏิบัติบทเพลงต่างๆ และยังเน้นผู้เรียนได้รู้จักรูปแบบของบทเพลงรวมไปถึงนักประพันธ์เพลงด้วย ซึ่งก็เป็นไปตามลักษณะเด่นของหนังสือชุดนี้ เพียงแต่ไม่ได้เน้นการฝึกโสตทักษะด้านการฟัง และการร้อง โดยวัตถุประสงค์หลักของการเรียนรู้ของหนังสือชุดนี้ ได้แก่

- ทำให้นักเรียนสามารถอ่านโน้ตได้ด้วยตนเอง
- ทำให้นักเรียนสามารถนับจังหวะได้ด้วยตนเอง
- ทำให้นักเรียนสามารถจดจำตำแหน่งของตัวโน้ตได้อย่างแม่นยำ
- ทำให้นักเรียนไม่ยึดติดกับเลขนิ้ว
- ทำให้นักเรียนสามารถเล่นบทเพลงต่างๆ ได้มากขึ้น และจำได้เร็วขึ้น
- ทำให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานด้านทฤษฎีดนตรี
- ทำให้นักเรียนรู้จักรูปแบบของบทเพลงต่างๆ
- ทำให้นักเรียนสามารถจดจำทิศทางการเล่นที่ของตัวโน้ตได้อย่างแม่นยำ
- ทำให้นักเรียนสามารถวางมือก่อนเล่นเพลงได้อย่างถูกต้อง

ดังนั้น ในด้านของวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของหนังสือชุด โปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 1 ถือว่ามีความเหมาะสมและเป็นวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ดีมาก เพราะมีความต้องการให้ผู้เรียนสามารถอ่านโน้ตได้ด้วยตนเอง และสามารถนับจังหวะได้อย่างแม่นยำ รวมไปถึง วัตถุประสงค์ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการทำทฤษฎีดนตรีอีกด้วย

อย่างไรก็ตามเรื่องสำคัญอีกประการหนึ่งที่ต้องให้ความสำคัญคือ ความรู้ด้านสัททักซ์ เช่น การฟัง และการร้อง หนังสือชุดนี้ไม่มีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนได้ฝึกสัททักซ์ต่างๆ ดังนั้นจึงทำให้องค์ความรู้ด้านทักษะดนตรีของผู้เรียนที่จะได้รับจากการใช้หนังสือชุดนี้ไม่สมบูรณ์

2. เนื้อหาวิชา

ครูผู้สอนทั้ง 3 กลุ่ม มีข้อสรุปที่ตรงกันว่า เนื้อหาวิชาของหนังสือชุด โปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 1 นั้น มีเนื้อหาในการเรียนค่อนข้างเข้มข้น และชัดเจน โดยรูปแบบของเนื้อหาจะเป็นรูปแบบที่เป็นขั้นเป็นตอนเหมือนเดิมทุกๆ บท เพียงแค่เปลี่ยนเนื้อหาด้านใน ทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย ซึ่งข้อสรุปของครูทั้ง 3 กลุ่ม ยังสรุปตรงกันว่า เนื้อหาวิชานั้นนอกจากจะได้เรียนพื้นฐานทั่วไป ในด้านการอ่านโน้ต การนับจังหวะ และการฝึกปฏิบัติแล้ว ยังได้สอดแทรกเนื้อหาวิชาด้าน รูปแบบของบทเพลง และประวัตินักประพันธ์ไว้ด้วย โดยมีเนื้อหาสั้นๆ ที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ง่าย แต่ก็มีครูผู้สอนบางท่านมีความคิดเห็นที่ต่างกันว่า เนื้อหาวิชาบางบทยาก และมีจำนวนมากจนเกินไป จนทำให้บางครั้งผู้เรียนบางคนเกิดความเบื่อหน่ายด้วยปริมาณของเนื้อหาที่มีจำนวนมากจนเกินไป ทำให้ไม่มีความสมดุลของเวลาในการเรียนการสอนอีกทั้งวัตถุประสงค์ของหนังสือไม่ได้เน้นการฝึกสัททักซ์ด้านการร้อง การฟัง ดังนั้นเนื้อหาวิชาจึงไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ เนื่องจากผู้เรียนจะได้เรียนเนื้อหาวิชาด้าน การเล่น การอ่านโน้ต การนับจังหวะ การทำแบบฝึกหัดทฤษฎีเท่านั้น แต่ขาดการฟังและการร้อง ซึ่งโดยส่วนมากผู้สอนจะต้องเป็นผู้ฝึกให้เอง เพื่อให้การเรียนดนตรีของผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะต่างๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

3. การจัดลำดับการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ลำดับเนื้อหาความยากง่ายของหนังสือชุดนี้นั้น ครูผู้สอนทั้ง 3 กลุ่มส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่ตรงกันว่า การจัดเรียงลำดับนั้นสามารถทำได้ดี เพราะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาจากง่ายไปยากได้อย่างเข้าใจ ผู้เรียนจึงเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นขั้นเป็นตอน จึงทำให้เข้าใจเนื้อหาอย่างชัดเจน ไม่รู้สึกว้าวุ่นสิ่งที่ได้เรียนไปนั้น ยากขึ้นไปเรื่อยๆ

แต่สิ่งสำคัญที่ครูทั้ง 3 กลุ่มได้ให้ความสำคัญในด้านการจัดลำดับการรู้นั้น คือ ความยากง่ายด้านบทเพลง เนื่องจาก มีบทเพลงบางเพลงที่ค่อนข้างยาก ทำให้ผู้เรียนรู้สึกท้อแท้ จึงบางทีกลายเป็นอุปสรรคในการฝึกเล่นบทเพลงของผู้เรียน ดังนั้น

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ครูผู้สอนทั้ง 3 กลุ่มให้ความเห็นที่ค่อนข้างสอดคล้องกันในด้าน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของหนังสือชุดนี้ว่า มีรูปแบบการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจ สามารถดึงดูดให้ผู้เรียนมีความสนใจที่อยากจะเรียนและทำกิจกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเล่นเกมส์ การติดสติ๊กเกอร์ การระบายสี โดยรูปแบบของกิจกรรมนั้นนอกจากจะช่วยเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจแล้ว ยังสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดีอีกด้วย ตามขั้นตอนการสอนที่มีชื่อเรียกว่า “Event of Instruction” นั้นมีขั้นตอนที่ถูกออกแบบมาเพื่อให้ผู้สอนสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้มีความซื่อหนึ่งที่ว่า ขั้นตอนแรกความสนใจ (Gaining Attention) ซึ่งหนังสือชุดนี้มีจุดเด่นในการดึงดูดและกระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนต้องการที่จะทำกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนั้น

จึงมีข้อคิดเห็นที่ตรงกันในด้านกิจกรรมการเรียนรู้ว่า สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน จึงทำให้ผู้เรียนสามารถประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดได้

5.สื่อการเรียนรู้

จุดมุ่งหมายในการสื่อการเรียนการสอนนั้น คือ สร้างความสนใจในการเรียนรู้ของนักเรียนให้มากยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นแรงจูงใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน และยังมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจ จดจำ ในบทเรียนได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรักสนุกสนานในการเรียน

ครูผู้สอนทั้ง 3 กลุ่มจึงมีข้อสรุปที่ตรงกันว่า สื่อการเรียนรู้ของหนังสือชุด โปโกะ เปียโน สำหรับเด็กเล่ม 1 ถูกออกแบบมาได้ดี และมีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนเป็นอย่างมาก ซึ่งสื่อการเรียนรู้ของหนังสือชุดนี้ ได้แก่ รูปแบบหนังสือ สีเส้น ภาพประกอบ มีส่วนสำคัญที่สามารถสร้างความสนใจให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างมาก เพราะสีเส้นที่สดใสสวยงาม รูปภาพประกอบเป็นตัวการ์ตูนที่ผู้เรียนให้ความสนใจ จึงมีส่วนช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า สื่อการเรียนรู้ของหนังสือชุดนี้ มีความเหมาะสม เมื่อนำมาใช้กับผู้เรียนเป็นอย่างมาก เพราะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้เรียน มีความสนใจในการเรียนรู้

6.การประเมินผล

การประเมินผล สามารถประเมินผลได้ 2 ลักษณะคือ การประเมินในเชิงปริมาณ คือการวัดเนื้อหาทางด้านทฤษฎี และทักษะดนตรี ซึ่งครูทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่ตรงกันว่า ในหนังสือชุดนี้ มีการวัดผลในเชิงปริมาณ คือ การวัดเนื้อหาความรู้ด้านทฤษฎี แต่ไม่ครอบคลุมถึงทักษะดนตรี เนื่องจาก ในหนังสือไม่ได้สร้างแบบทดสอบเพื่อประเมินผลด้านทักษะดนตรีอื่นๆ นอกจากการประเมินผลด้านทฤษฎีเท่านั้น

การประเมินผลอีก 1 ลักษณะคือ การประเมินผลในเชิงคุณภาพ ได้แก่ การวัดเจตคติ แนวคิด และความซาบซึ้งในดนตรี ครูผู้สอนทั้ง 3 กลุ่ม ได้มีความคิดเห็นที่ตรงกันอีกว่า ในหนังสือชุดนี้ ไม่มีการวัดผลในเชิงคุณภาพ เนื่องจาก ผู้เรียนเพิ่งเริ่มเรียน หนังสืออาจจะยังไม่มีประสบการณ์ในด้าน เจตคติ และความซาบซึ้งในดนตรีมากเท่าที่ควร

สรุปได้ว่า การประเมินผลของหนังสือชุดนี้ ไม่ได้เป็นการประเมินผลที่มีคุณภาพ เนื่องจาก ขาดการประเมินผลในเชิงคุณภาพ ซึ่งมีแต่การประเมินผลในเชิงปริมาณ แต่ก็ไม่ได้ครอบคลุมทักษะดนตรีทั้งหมด จึงถือว่าการประเมินผลที่ไม่สมบูรณ์ ครูผู้สอนทั้ง 3 กลุ่ม จึงเห็นว่า ควรมีการทดสอบ และประเมินผลวัดระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ครบถ้วนมากยิ่งขึ้น

สภาพปัญหาในการเรียนการสอน

สรุปปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอน ได้แก่

1. ผู้ปกครองคาดหวังในตัวผู้เรียนสูง ซึ่งบางบทเพลง ไม่เป็นที่รู้จัก และไม่ไพเราะ เมื่อผู้เรียนนำกลับไปเล่นที่บ้านให้ผู้ปกครองฟัง เป็นเพลงที่ไม่คุ้นหู ผู้ปกครองก็รู้สึกว่าคุณเรียนไม่สามารถเล่นบทเพลงได้
2. ทักษะการเรียนดนตรีไม่ครบทั้งหมด ผู้เรียนได้เรียนเพียง การอ่านโน้ต การนับจังหวะ และการปฏิบัติเท่านั้น จึงทำให้เกิดข้อเปรียบเทียบกับผู้เรียนที่ได้เรียนในหลักสูตรที่เน้นการฟัง และการร้องเป็นหลัก บางครั้งจึงทำให้เกิดความไม่เข้าใจว่าทำไมผู้เรียนจึงไม่สามารถปฏิบัติทักษะอื่นๆ ได้เหมือนกับผู้เรียนที่ได้เรียนในหลักสูตรอื่น
3. การเรียกชื่อคำจังหวะของโน้ต เป็นภาษาอังกฤษ ในขณะที่ครูผู้สอนเรียกชื่อเป็นภาษาไทย ทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสน ในการทำแบบฝึกหัด ที่ผู้เรียนต้องเขียนคำเรียกชื่อคำของโน้ตเป็นภาษาอังกฤษ

4. หนังสือเรียนชุดนี้ เป็นหลักสูตรใหม่ที่เพิ่งเริ่มนำมาใช้ในการเรียนการสอน จึงทำให้ผู้ปกครองเกิดความไม่มั่นใจ และมีคำถามเปรียบเทียบกับหลักสูตรอื่นว่า แตกต่างกันอย่างไร ทำไมต้องใช้หลักสูตรนี้

5. มีแบบฝึกหัดเยอะ จนเกินไป ทำให้ไม่มีความสุข ในการใช้เวลา 1 ชั่วโมง ในการเรียน เพราะผู้เรียนบางคนเขียนหนังสือช้า และไม่ยอมทำการบ้านมา จึงทำให้เสียเวลาในการเรียนในชั่วโมงเป็นอย่างมาก

ความเหมาะสมเมื่อนำมาใช้กับผู้เรียนที่เป็นคนไทย

จากการศึกษาข้อมูล และสัมภาษณ์ครูผู้สอนทั้ง 3 กลุ่ม ได้ข้อสรุปที่ตรงกันว่าหนังสือชุดนี้ มีความเหมาะสมกับผู้เรียนที่เป็นเด็กไทย เนื่องจากเป็นหนังสือเรียนที่ออกแบบกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจเป็นอย่างมาก อีกทั้งรูปแบบก็ยังเข้าใจได้ง่าย ในด้านเนื้อหาการเรียนก็เน้นทักษะด้านการอ่านโน้ต และการนับจังหวะเป็นส่วนสำคัญ ซึ่งผู้เรียนที่เป็นเด็กไทยส่วนใหญ่ ค่อนข้างได้รับการฝึกฝนในทักษะด้านการอ่านโน้ต และนับจังหวะ ด้วยตนเองค่อนข้างน้อย เนื่องจากส่วนใหญ่ใช้การจำ การดูเลขนิ้ว หรือรอให้ครูผู้สอนบอกเท่านั้น โดยหนังสือชุดนี้มีวัตถุประสงค์หลักในการเน้นให้ผู้เรียนสามารถอ่านโน้ต และจังหวะได้ด้วยตนเองเป็นหลัก จึงสามารถแก้ปัญหาของผู้เรียนที่ไม่ชอบอ่านโน้ตและนับจังหวะได้เป็นอย่างดี

สรุปได้ว่า หนังสือเรียนชุดนี้ มีความเหมาะสมกับผู้เรียนที่เป็นคนไทย เพราะนอกจากจะช่วยแก้ไขปัญหาด้านการอ่านโน้ต และการนับจังหวะแล้ว ยังช่วยให้ผู้เรียนมีความสุข และเกิดความสุขสนุกสนานในการเรียน และการทำกิจกรรม ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ ไม่ว่าในด้านไหนก็ตาม

เรื่องสำคัญอีกประการหนึ่งที่ควรมีการแก้ไขเมื่อนำมาใช้ในประเทศไทยแล้ว คือ ทักษะการเรียนรู้ดนตรี ควรจะมีความครอบคลุมในทุกเรื่อง ทั้งในด้านการเล่น การอ่าน การเขียน รวมไปถึงการร้องและการฟัง ซึ่งเด็กในช่วงวัยนี้ควรได้รับการพัฒนา ทักษะต่างๆ ให้ครบถ้วน จึงจะถือว่าเป็นการเรียนรู้ดนตรีที่สมบูรณ์ ดังนั้น หนังสือชุดนี้ ยังขาดทักษะด้านการร้องและการฟัง ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องฝึกฝนผู้เรียนด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะด้านดนตรีต่างๆ ให้ครบถ้วน ผู้เรียนจึงจะประสบความสำเร็จในการเรียนดนตรี

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาวิจัยความเหมาะสมของหนังสือ โปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่มต่อไป ได้แก่ หนังสือโปโกะ เปียโน สำหรับเด็ก เล่ม 2, เล่ม 3 และเล่ม 4 ที่ใช้สอนในประเทศไทย เพื่อความครบถ้วนสมบูรณ์
- 2) ควรศึกษาวิจัยหลักสูตรวิชาเปียโนสำหรับเด็ก อื่นๆ ที่นำมาใช้ในประเทศไทย
- 3) ควรวิจัย ศึกษา การเรียนการสอนวิชาเปียโน สำหรับเด็ก ว่าครูผู้สอนมีวิธีการสอนหรือขั้นตอนอย่างไร ที่ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนเปียโน

รายการอ้างอิง

- จงรัก พุกกะณานนท์. (2542). *หลักการสอนเปียโน*. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2534). *เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษาหน่วยที่ 6-10 สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา เรื่องระบบสื่อการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*. กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ณัชชา โสคติยานุรักษ์. (2547). *พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2541). *จิตวิทยาการดนตรี*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์. (2544). *เอกสารการสอนวิชาดนตรีศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อรรวรรณ บรรจงศิลป. (2550). *การสอนดนตรีในระดับประถมศึกษาทฤษฎีและปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: สมาคมครูดนตรี (ประเทศไทย).